

Monitor Identiteit 2025

Bezit, gebruik en misbruik van identiteitsmiddelen

Guido Brummelkamp
Ruud Hoevenagel
Maart 2026

Monitor Identiteit 2025

Bezit, gebruik en misbruik van identiteitsmiddelen

Inhoud

Inleiding

Monitor Identiteit

Methodiek

Identificatie, authenticatie en legitimatie

Deel 1

Bezit en gebruik identiteitsmiddelen

Bezit van identiteitsmiddelen

Bezit DigiD

Gebruik van identiteitsmiddelen

Kopiëren van identiteitsmiddelen

Risicovol gebruik

Verlies en diefstal

Fouten in registraties

Biometrische identificatie

Bijlage bij deel 1

4

5

6

7

8

9

12

16

21

25

27

29

30

32

Deel 2

Misbruik en fraude

Omvang van het probleem

Verschijningsvormen

Indeling identiteitsfraude op basis van dader, middel en doel

Schade en hinder

Ontvangen hulp bij het oplossen van het probleem

36

37

40

41

50

52

Deel 3

Kengetallen uit het stelsel

Rijksdienst voor Identiteitsgegevens

Centraal Meldpunt Identiteitsfraude

Meldpunt Fouten in Overheidsregistraties (MFO)

Logius

Expertisecentrum Identiteitsfraude & Documenten (Koninklijke

Marechaussee)

Fraudehelpdesk

55

56

58

60

62

63

64

Methodische verantwoording

Colofon

65

68

Inleiding

Sinds 2013 bestaat de Monitor Identiteit. Hiermee wordt tweejaarlijks bijgehouden hoe vaak, in welke situaties en op welke manier mensen zich identificeren met een wettig identiteitsmiddel. Tevens wordt in beeld gebracht hoe vaak dat misgaat en mensen slachtoffer worden van misbruik van hun identiteitsgegevens. De monitor baseert zich steeds op twee enquêtes. De ene enquête heeft betrekking op het bezit en gebruik van identiteitsmiddelen en wordt online uitgezet onder een representatieve steekproef van mensen in de leeftijd van 16 jaar en ouder. De andere enquête wordt uitgezet onder mensen die in de eerste enquête hebben aangegeven te maken te hebben gehad met misbruik van hun identiteit, identiteitsgegevens of identiteitsmiddel.

Monitor Identiteit

Voor burgers, bedrijven en overheden is het belangrijk om te kunnen vaststellen of personen met wie zij contact aangaan werkelijk zijn die zij zeggen te zijn. Zij moeten daarom kunnen terugvallen op een identiteitsstelsel met betrouwbare registraties en identiteitsmiddelen. De behoeften ten aanzien van dit stelsel zijn de afgelopen 25 jaar fundamenteel veranderd. Daar waar burgers, bedrijven en overheden voorheen voornamelijk face-to-face contact met elkaar hadden en voor identificatie gebruik maakten van paspoort, identiteitskaart en rijbewijs, verhouden zij zich nu vooral online tot elkaar en is men ook aangewezen op digitale identiteitsmiddelen. Het is van groot belang dat het identiteitsstelsel steeds aangesloten blijft bij deze ontwikkeling. De Monitor Identiteit helpt daarbij. Tweejaarlijks brengt zij het bezit, gebruik en misbruik van identiteitsmiddelen in beeld.

Met de monitor wordt nagegaan hoe vaak en in welke situaties mensen hun identiteitsmiddel gebruiken, of ze dat op een veilige manier doen en hoe vaak en onder welke omstandigheden het misgaat en mensen slachtoffer worden van identiteitsfraude. De Monitor Identiteit bestaat sinds 2013. Vanaf de eerste editie staan drie vragen centraal:

- Welke identiteitsmiddelen bezitten mensen?
- Hoe vaak, in welke situaties en op welke manier identificeren zij zich?
- Hoe vaak en op welke manier wordt misbruik gemaakt van identiteitsmiddelen?

Methodiek

Bij de beantwoording van de drie centrale vragen baseert de monitor zich steeds op twee enquêtes. De ene enquête heeft betrekking op het bezit en gebruik van identiteitsmiddelen. Deze enquête wordt tweejaarlijks online uitgezet onder een steekproef van mensen in de leeftijd van 16 jaar en ouder. De andere enquête wordt uitgezet onder mensen die in de eerste enquête hebben aangegeven te maken te hebben gehad met misbruik van hun identiteit, identiteitsgegevens of identiteitsmiddel. Aan hen wordt gevraagd wat het misbruik precies inhield, welke schade of ongemak het bij hen veroorzaakte en hoe zij zijn geholpen om het misbruik te stoppen.

In de bijlage van dit rapport zijn de methoden verder beschreven en wordt onder meer ingegaan op de representativiteit van de uitkomsten. Naast de enquêtes zijn gegevens verzameld bij partijen die een rol hebben in het identiteitsstelsel. Het betreffen onder meer gegevens van de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG) met betrekking tot het bezit van fysieke identiteitsmiddelen en gegevens van Logius met betrekking tot identificatie aan de hand van DigiD.

Identificatie, authenticatie en legitimatie

Burgers, bedrijven en overheden kunnen om verschillende redenen iemand vragen om een identiteitsmiddel te tonen. Vaak doet men dat om er zeker van te zijn dat iemand daadwerkelijk degene is die hij zegt te zijn. Men doet dat – met andere woorden – om iemand te identificeren. Identificatie vindt bijvoorbeeld veel plaats bij afhaalpunten waar klanten hun online bestelling afhalen. In sommige situaties is identiteitsverificatie wettelijk voorgeschreven zoals in het geval dat iemand iets wil laten vastleggen in een notariële akte, of wanneer iemand aan boord gaat van een vliegtuig.

Vaak ook wordt mensen gevraagd om een identiteitsbewijs te tonen met als doel om na te gaan of iemand gemachtigd is om iets te doen. Er wordt dan gesproken van authenticatie. Authenticatie gebeurt vaak met een afgeleid identiteitsmiddel, zoals een toegangspas, username of token. Door een toegangspas te tonen, laat je niet zozeer zien wie je bent maar vooral dat je gemachtigd bent je ergens te begeven. Van authenticatie is bijvoorbeeld sprake wanneer iemand met DigiD inlogt op de site van de Belastingdienst om aangifte voor de inkomstenbelasting te doen.

Tenslotte wordt burgers regelmatig om een identiteitsmiddel gevraagd om te bepalen of zij bevoegd zijn om iets te doen. In deze situaties wordt gesproken van legitimatie. Legitimatie vindt veelvuldig plaats in supermarkten om te bepalen of iemand ouder is dan achttien jaar (en

daarmee bevoegd is om alcohol of tabak te kopen). Ook ten aanzien van legitimatie geldt dat het onderscheid met identificatie en authenticatie in de praktijk niet altijd duidelijk is. Denk bijvoorbeeld aan het huren van een auto waarbij het tonen van het rijbewijs zowel tot doel heeft om iemands identiteit te bewijzen als iemands rijvaardigheid.

Kijkend naar het onderscheid tussen identificatie, authenticatie en legitimatie, dan wordt duidelijk dat we onze wettige fysieke identiteitsmiddelen in veruit de meeste gevallen gebruiken voor identificatie. Ook het rijbewijs dat formeel in de eerste plaats een legitimatiebewijs is, wordt in de praktijk voornamelijk gebruikt als identiteitsbewijs. Dat we onze identiteitsmiddelen vooral gebruiken voor identificatie komt vooral voort uit wetgeving. De meeste situaties waarin het gebruik van een identiteitsmiddel wettelijk is voorgeschreven, hebben betrekking op identificatie. Omdat burgers zich doorgaans niet bewust zijn van het verschil tussen identificatie, authenticatie en legitimatie is in de vragenlijsten die voor dit onderzoek zijn gebruikt steeds één term gebruikt, namelijk identificatie. Ook in voorliggend rapport is ervoor gekozen steeds deze term te gebruiken.

Deel 1

Bezit en gebruik identiteitsmiddelen

Vrijwel iedereen van 16 jaar of ouder heeft een wettig fysiek identiteitsmiddel (zoals paspoort, Nederlandse identiteitskaart en/of rijbewijs). In 2025 werden deze gemiddeld 8,3 keer gebruikt. Activiteiten waarbij het afgelopen jaar het meest een identiteitsmiddel is gebruikt, zijn de Tweede Kamerverkiezingen, het afhalen van online aankopen bij afhaalpunten, het overnachten in hotels of op campings en het maken van vliegreizen. Het komt regelmatig voor dat mensen bij identificatie gevraagd worden om een kopie of scan van hun identiteitsmiddel te overhandigen of op te sturen. Het afgelopen jaar heeft 39% van de geënquêteerden dat tenminste één keer gedaan.

Bezit van identiteitsmiddelen

Vrijwel iedereen die deelnam aan de enquête bezit een fysiek wettig identiteitsmiddel. Dit is sinds 2015 onveranderd. Er zijn wel verschuivingen in het type identiteitsmiddel dat mensen bezitten. Het bezit van paspoorten en rijbewijzen is toegenomen, terwijl het bezit van

identiteitskaarten afnam. Een verklaring hiervoor is dat mensen vaker een reis maken waarvoor een paspoort nodig is en er sinds de coronadip weer meer mensen een rijbewijs hebben gehaald.

TABEL 1: **Bezit van identiteitsmiddelen**

	2015 (n=4.854)	2017 (n=4.789)	2019 (n=4.994)	2021 (n=2.473)	2023 (n=2.473)	2025 (n=2.330)
Nederlands paspoort	60%	59%	62%	63%	67%	75%
Nederlands identiteitskaart	47%	51%	49%	44%	45%	37%
Nederlands rijbewijs	66%	71%	71%	71%	66%	84%
Nederlands verblijfsdocument	1%	1%	2%	1%	2%	0%
Buitenlands verblijfsdocument	1%	1%	2%	2%	2%	1%
Geen	0%	0%	0%	0%	0%	0%

Bron: enquête onder bevolking

Driekwart van de mensen (75%) heeft twee identiteitsmiddelen. Dat komt met name door het rijbewijs. De meeste mensen hebben naast paspoort of identiteitskaart ook een rijbewijs. Er zijn heel weinig mensen (0,4%) die alleen een rijbewijs hebben.

Het bezit van identiteitsmiddelen hangt verder licht samen met een aantal persoonskenmerken. Zo bezitten hoger opgeleiden en mannen gemiddeld meer identiteitsmiddelen. Jongeren (30-minners) bezitten vaker een identiteitskaart.

TABEL 2: Aantal identiteitsmiddelen in bezit

	2015 (n = 4.854)	2017 (n = 4.790)	2019 (n=4.994)	2021 (n=2.473)	2023 (n=2.473)	2025 (n=2.330)
1 identiteitsmiddel	33%	28%	27%	27%	31%	14%
2 identiteitsmiddelen	59%	63%	62%	64%	57%	75%
3 of meer identiteitsmiddelen	8%	9%	11%	9%	12%	11%
Geen	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Gemiddeld aantal identiteitsmiddelen in bezit	1,8	1,8	1,9	1,8	1,8	2,0

Bron: enquête onder bevolking

TABEL 3: Welke combinatie van identiteitsmiddelen heeft men?

	2015 (n = 4.853)	2017 (n = 4.789)	2019 (n=4.994)	2021 (n=2.473)	2023 (n=2.473)	2025 (n=2.330)
Nederlands paspoort en Nederlands rijbewijs	33%	35%	35%	38%	34%	55%
Nederlandse identiteitskaart en Nederlands rijbewijs	23%	25%	23%	22%	18%	18%
Alleen Nederlands paspoort	17%	12%	13%	14%	16%	7%
Alleen Nederlandse identiteitskaart	14%	14%	12%	11%	11%	7%
Alleen Nederlands rijbewijs	2%	1%	1%	1%	2%	0,4%
Nederlands paspoort, Nederlandse identiteitskaart en Nederlands rijbewijs	7%	8%	9%	8%	11%	10%
Nederlands paspoort en Nederlandse identiteitskaart	3%	2%	3%	2%	4%	2%

Bron: enquête onder bevolking

TABEL 4: **Bezit van fysieke identiteitsmiddelen: verschillen tussen mannen en vrouwen; ouderen en jongeren; lager en hoger opgeleiden**

	Geslacht	Leeftijd	Opleiding
Nederlands paspoort	Geen significante verschillen	Geen significante verschillen	Het bezit van een paspoort ligt onder hoger opgeleiden hoger
Nederlandse identiteitskaart	Geen significante verschillen	Het bezit van een Nederlandse identiteitskaart ligt onder jongeren (30-) hoger	Het bezit van een Nederlandse identiteitskaart ligt onder lager opgeleiden hoger
Nederlands rijbewijs	Het bezit van een rijbewijs is hoger onder mannen	Het bezit van een rijbewijs ligt onder ouderen (30+) hoger	Het bezit van een rijbewijs ligt onder hoger opgeleiden hoger

Bron: enquête onder bevolking

Bezit DigiD

Het aantal actieve DigiD-accounts is in 2024 iets afgenomen ten opzichte van het jaar ervoor. Het bezit is desondanks nog steeds hoog. Op een bevolking van 18 miljoen hebben 16,8 miljoen mensen een DigiD-account. De afname van accounts wordt toegeschreven aan het verloop

van accounts sinds het einde van de maatregelen die destijds werden getroffen vanwege de corona-pandemie. Tegelijkertijd neemt het aantal instanties dat DigiD gebruikt toe. Het gebruik van DigiD zal daardoor op termijn waarschijnlijk weer toenemen.

TABEL 5: Aantal actieve DigiD-accounts (in miljoenen)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Aantal actieve DigiD-accounts	11,0	11,8	12,7	13,5	13,5	13,8	15,0	n.b.	16,5	17,0	17,2	16,8

Bron: Logius, 2025

Ook onder de deelnemers aan de enquête is het bezit van DigiD hoog. Vrijwel alle deelnemers hadden een DigiD. DigiD wordt het vaakst gebruikt via de DigiD-app. Het gebruik daarvan is in 2025 opnieuw toegenomen. 84% heeft de app op de telefoon of tablet geïnstalleerd. Een verklaring voor de stijging is onder andere dat sinds de vorige editie van de Monitor Identiteit, de mogelijkheid is vervallen om bij DigiD in te loggen met een gebruikersnaam en wachtwoord.

TABEL 6: Heeft u op uw telefoon, tablet of computer de DigiD-app geïnstalleerd?

	2021 (n=2.426)	2023 (n=2.441)	2025 (n=2.330)
Ja	71%	76%	84%
Nee	28%	23%	16%
Weet niet	1%	1%	1%
Totaal	100%	100%	100%

Bron: enquête onder bevolking

TABEL 7: Welke manier van inloggen heeft uw voorkeur?

	2023 (n=2.441)	2025 (n=2.330)
Inloggen met gebruikersnaam en wachtwoord	61%	-
Inloggen met de DigiD-app	64%	67%
Inloggen met een sms-controle	55%	29%
Door de chip in mijn paspoort, rijbewijs of identiteitskaart (met mijn telefoon) uit te lezen	6%	1%
Met een digitaal identiteitsmiddel dat in een ander Europees land is uitgegeven	1%	-
Ik heb geen voorkeur		3%
Weet ik niet meer	2%	1%

Bron: enquête onder bevolking

Weinig mensen die aan de enquête deelnamen, vinden het lastig om DigiD te gebruiken. Het gaat om 6% van de geënquêteerden. Hierbij moet worden opgemerkt dat de enquête op dit onderdeel niet representatief is voor de gehele Nederlandse bevolking, omdat mensen die beperkt taal- en digivaardig zijn erin ondervertegenwoordigd zijn.

TABEL 8: Heeft u moeite om DigiD te gebruiken?

	2023 (n=2.473)			2025 (n=2.330)		
	Eens	Oneens	Geen antwoord	Eens	Oneens	Geen antwoord
Ik vind het lastig om DigiD te gebruiken	9%	90%	1%	6%	93%	1%
Ik heb hulp nodig om DigiD te gebruiken	5%	94%	1%	3%	97%	1%

Bron: enquête onder bevolking

Net als bij de twee voorgaande edities van deze monitor is aan mensen zonder DigiD gevraagd waarom zij het niet hebben. Dit jaar was de respons op deze vraag te laag om betrouwbare uitspraken te doen. Om een beeld te geven waarom mensen voorheen geen DigiD hadden, worden hier de cijfers van 2021 en 2023 gegeven.

TABEL 9: Waarom heeft u geen DigiD?

	2021 (n=34)	2023 (n=34)	2025 (n=8)
Ik weet niet wat een DigiD is	27%	20%	n.b.
Ik heb DigiD niet nodig	35%	34%	n.b.
Het lukt mij niet om DigiD te krijgen	24%	6%	n.b.
Ik wil geen DigiD	12%	20%	n.b.
Weet niet	15%	23%	n.b..

Bron: enquête onder bevolking

Naast het publieke DigiD bezit vrijwel iedereen ook meerdere private digitale middelen voor online identificatie. Hierbij moet worden opgemerkt dat identificatie via DigiD van een andere orde is dan identificatie met de meeste private middelen. Daar waar de identiteit bij DigiD altijd is gecontroleerd en voorbehouden is aan één uniek persoon, staat het bij de meeste private identiteitsmiddelen de gebruiker vrij om zelf een naam of identiteit te kiezen (de meeste platforms staan het gebruik van aliassen toe). Meestal kan één en dezelfde persoon bovendien verschillende identiteiten gebruiken. Het bezit van private accounts geeft vooral een beeld van hoe digitale identificatie zich door de tijd heen ontwikkelt. Kijkend naar de afgelopen acht jaar valt de afname van Facebook, Instagram en X-accounts op, maar wanneer we het gemiddelde bezit van de eerste tien accounts bij elkaar optellen, dan blijft het beeld min of meer gelijk met 2023 en 2021.

TABEL 10: Bij welke van de onderstaande platforms heeft u een account?

	2019 (n=4.994)	2021 (n=2.473)	2023 (n=2.473)	2025 (n=2.330)
Facebook	64%	67%	61%	49%
Google	59%	61%	59%	67%
Instagram	34%	44%	43%	38%
Microsoft (Hotmail, Outlook en Live)	40%	44%	42%	54%
LinkedIn	26%	36%	34%	39%
Apple ID	29%	31%	32%	37%
Pinterest	21%	25%	24%	20%
Twitter / X	17%	22%	19%	14%
Snapchat	15%	15%	16%	11%
Tiktok	-	-	16%	10%
eHerkenning	3%	5%	6%	8%
Itsme	0,3%	0,1%	0,3%	0,3%
Irma	0,2%	0,3%	0,4%	0,3%
Anders, namelijk	1%	1%	1%	2%
Geen online identiteiten	2%	3%	3%	2%
Gemiddeld over de eerste 10 accounts:	40%	44%	43%	43%

Bron: enquête onder bevolking

Gebruik van identiteitsmiddelen

Mensen identificeerden zich in 2025 gemiddeld 8,3 keer. Dit beeld is vergelijkbaar met de jaren 2017, 2019 en 2023 en wijkt af van 2021. In dat jaar identificeerden mensen zich aanzienlijk vaker vanwege enkele

coronamaatregelen. Mensen waren toen bijvoorbeeld verplicht zich te identificeren bij het vaccineren en testen op corona en moesten zich ook identificeren bij het gebruik van de coronacheck-app.

TABEL 11: Aantal keer dat men zich in een jaar identificeert

	2015 (n = 4.853)	2017 (n = 4.789)	2019 (n=4.994)	2021 (n = 2.473)	2023 (n=2.473)	2025 (n=2.230)
Aantal keer geïdentificeerd met wettig fysiek ID-middel	5,7	7,7	8,2	10,6	7,0	8,3

(a) 2015, 2021 en 2023 significant lager dan 2017, 2019 en 2025
Bron: enquête onder bevolking

Mensen met een paspoort gebruikten deze in 2025 gemiddeld 3,6 keer. Het paspoort wordt vooral gebruikt om te kunnen reizen, bij het regelen van financiële zaken en zaken met betrekking op werk en opleiding (zie ook bijlage). Mensen met een identiteitskaart en rijbewijs gebruikten die

respectievelijk 5,2 en 4,5 keer. Deze identiteitsmiddelen worden vooral gebruikt in het dagelijkse verkeer, bijvoorbeeld om een online aankoop af te halen bij een afhaalpunt.

TABEL 12: Gemiddeld gebruik uitgesplitst naar identiteitsmiddel

	2015	2017	2019	2021	2023	2025
Paspoort	3,1	4,1	3,4	2,5	2,7	3,6
Identiteitskaart	4,1	4,9	5,4	4,9	4,7	5,2
Rijbewijs	2,9	3,9	4,8	4,3	3,1	4,5

Bron: enquête onder bevolking

Driekwart van de geënquêteerden heeft altijd een identiteitsmiddel bij zich. Dit beeld is constant over de jaren. In tabel 13 is een overzicht

gegeven. Voor zover daar tussen jaren verschillen zijn gemeten, zijn deze niet significant.

TABEL 13: Wanneer heeft u een identiteitsbewijs bij u?

	2015 (n = 4.853)	2017 (n = 4.789)	2019 (n=4.994)	2021 (n=2.473)	2023 (n=2.469)	2025 (n=2.230)
Altijd	77%	76%	76%	75%	73%	74%
Vaak	15%	16%	16%	16%	16%	18%
Soms	6%	6%	6%	7%	9%	7%
Nooit	2%	2%	2%	2%	3%	2%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Bron: enquête onder bevolking

De Tweede Kamerverkiezingen van 29 oktober 2025 hebben een belangrijk aandeel gehad in het gebruik van identiteitsmiddelen. Voor deze verkiezingen bracht 78,3% van de stemgerechtigden een stem uit en identificeerden zich daarbij met een wettig middel. Onder de deelnemers aan de enquête bracht 89% een stem uit. Het rijbewijs werd daarbij het vaakst gebruikt. Andere activiteiten waar mensen het vaakst hun identiteitsmiddel voor gebruiken zijn het afhalen van een online aankoop bij een afhaalpunt, het overnachten in een hotel of op een camping en het maken van vliegreizen.

TABEL 14: **Top-10 van meest voorkomende activiteiten die mensen de afgelopen 12 maanden hebben ondernomen waarbij men zich heeft moeten identificeren (*)**

	2019 (n=4.994)	2021 (n=2.468)	2023 (n=2.469)	2025 (n=2.230)
1 Gestemd bij de landelijke verkiezingen (-, 2, 1)	-	68%	58%	89%
2 Pakje in ontvangst genomen bij een afhaalpunt/postkantoor (3, 5, 2)	42%	47%	49%	54%
3 In een hotel, pension, camping of particuliere huurwoning overnacht (4, 6, 3)	39%	35%	41%	48%
4 Vliegreis gemaakt (5, 10, 4)	39%	16%	35%	39%
5 Geregistreerd bij een ziekenhuis, zorginstelling, dokter, therapeut (6, 8, 5)	30%	25%	33%	34%
6 Iets gekocht of verkocht op een online marktplaats (7, 7, 6)	23%	31%	31%	23%
7 Een identiteitsbewijs aangevraagd (paspoort, Nederlandse identiteitskaart, rijbewijs, verblijfsdocument (11, 13, 10)	12%	11%	12%	19%
8 (Nieuw) telefoonabonnement afgesloten (8, 11, 8)	19%	14%	15%	15%
9 Alcohol of sigaretten gekocht (27, 9, 7)	4%	22%	20%	14%
10 Auto gehuurd (13, 18, 13)	15%	12%	11%	13%

(*) tussen haakjes staat de positie van de activiteit in 2019, 2021 en 2023
Bron: enquête onder bevolking

Er zijn veel situaties waarbij identificatie aan de hand van een wettig fysiek identiteitsmiddel verplicht of gangbaar is. Bijvoorbeeld bij het openen van een bankrekening, het uitbrengen van een stem bij verkiezingen of bij het aan boord gaan van een vliegtuig. In de enquête zijn 35 van dergelijke situaties onderscheiden, waarbij de deelnemers is gevraagd of zij daar het afgelopen jaar mee te maken hebben gehad en hoe zij zich toen hebben geïdentificeerd. In tabel 15 zijn de 35 situaties

gegroepeerd tot zeven domeinen. De uitkomsten van de enquête leren dat de manier waarop mensen zich identificeren per domein verschilt. Bij reizen en het regelen van financiële zaken wordt meestal een paspoort gebruikt, bij het doen van aankopen (bijvoorbeeld bij het kopen van alcohol of het afhalen van een pakketje) vooral een identiteitskaart of rijbewijs. Bij het doen van zaken met de overheid en bij het bezoek van zorginstellingen geldt een sterke toename van het gebruik van DigiD.

TABEL 15: **Identificatie met een wettig fysiek identiteitsmiddel in zeven domeinen**

Kenmerken van identificatie	
Reis en verblijf (o.a. vliegreizen, verblijf in hotel, camping)	<ul style="list-style-type: none"> • 32% van alle identificaties • Voornamelijk face to face • Paspoort wordt meest gebruikt • Soms moet kopie overhandigd worden (bij huur auto, camping, hotel)
Gezondheid (o.a. bezoek aan zorginstelling)	<ul style="list-style-type: none"> • 8% van alle identificaties • Sterke toename gebruik van DigiD • Van fysieke middelen wordt rijbewijs het meest gebruikt • Vrijwel geen gebruik van kopieën
Kopen en verkopen (o.a. pakketje afhalen, telefoonabonnement)	<ul style="list-style-type: none"> • 36% van alle identificaties • Vooral voor ophalen online aankopen bij afhaalpunt • Veel identificatie vanwege Alcoholwet en Tabakswet (identificatieplicht bij aanschaf alcohol en tabak) • Rijbewijs wordt het meest gebruikt • Weinig gebruik van kopieën (behalve bij aangaan telefoonabonnement)
Financiën (o.a. bankrekening openen, notarisbezoek)	<ul style="list-style-type: none"> • 4% van alle identificaties • Vooral voor zaken met banken, wettelijk voorgeschreven • Toename van identificatie op afstand • Paspoort meest gebruikt • Veel gebruik van kopieën en scans
Werk en opleiding (o.a. nieuwe baan, inschrijven bij uitzendbureau)	<ul style="list-style-type: none"> • 2% van alle identificaties • Vooral vanwege Wet arbeid vreemdelingen • Voornamelijk face to face • Paspoort en Identiteitskaart het meest gebruikt • Veel gebruik van kopieën en scans
Wonen (o.a. huren woning, zaken doen met makelaar)	<ul style="list-style-type: none"> • 1% van alle identificaties • Voornamelijk face to face • Paspoort en identiteitskaart meest gebruikt • Veel gebruik van kopieën en scans
Zaken met de overheid (o.a. verkiezingen, subsidie aanvragen, aangifte)	<ul style="list-style-type: none"> • 17 % van alle identificaties • Vooral door Tweede Kamerverkiezingen van oktober 2025. • Voornamelijk face to face, • Wisselend gebruik van paspoort, identiteitskaart en rijbewijs. • Op onderdelen sterke stijging DigiD • Weinig gebruik van kopieën of scans

Bron: enquête onder bevolking

Paspoorten en identiteitskaarten hebben een chip waarop de gegevens van het document zijn opgeslagen. Op de documenten is dat aangegeven met een logo. De bekendheid met deze chip is sinds 2019 gestaag toegenomen. Inmiddels is ruim driekwart van de geënquêteerden bekend met deze chip.

TABEL 16: **Paspoorten en identiteitskaarten hebben een chip waarop de gegevens van het document zijn opgeslagen.**

Wist u dat?

	2019 (n=4.994)	2021 (n=2.473)	2023 (n=2.473)	2025 (n=2.330)
Ja	59%	66%	71%	77%
Nee	41%	34%	29%	23%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Bron: enquête onder bevolking

Er zijn verschillende instanties en apps die deze digitaal opgeslagen gegevens kunnen uitlezen. In 2025 gaf 19% van de deelnemers aan de enquête aan gegevens wel eens te hebben (laten) uitlezen. Veruit de meeste van hen deden dat met hun eigen telefoon. Meestal deden ze dat door gebruik te maken van de DigiD-app. Andere veelgenoemde situaties waarin de chip werd uitgelezen betroffen het aanvragen van een ETA (Electronic Travel Authorisation) voor reizen naar het Verenigd Koninkrijk, het bezoek aan een ziekenhuis en het reizen via Schiphol.

Kopiëren van identiteitsmiddelen

Het komt regelmatig voor dat mensen gevraagd worden om een kopie of scan van hun identiteitsmiddel te overhandigen of op te sturen. Het afgelopen jaar heeft 39 % dat tenminste één keer gedaan. Kopieën en

scans werden met name gemaakt van paspoorten en identiteitskaarten. De mate waarin daarvan kopieën worden verstrekt is over de jaren heen stabiel.

TABEL 17: Heeft u in de afgelopen 12 maanden wel eens een kopie van uw identiteitsmiddel gemaakt of laten maken?

	Paspoort				Identiteitskaart				Rijbewijs			
	2019 (n = 3.110)	2021 (n=1.567)	2023 (n=1.656)	2025 (n=1296)	2019 (n = 2.431)	2021 (n=1.093)	2023 (n=1.567)	2025 (n=673)	2019 (n=3.520)	2021 (n=1.763)	2023 (n=1.656)	2025 (n=1286)
Een kopie of scan opgestuurd, gemaïld of overhandigd	41%	36%	39%	43%	36%	35%	35%	35%	17%	18%	21%	22%
Een kopie of scan laten maken bij een identiteitscontrole	30%	18%	24%	27%	23%	18%	20%	16%	14%	11%	15%	12%

Bron: enquête onder bevolking

De situatie waarin het vaakst om een kopie van een identiteitsmiddel wordt gevraagd is wanneer iemand een nieuwe werkgever krijgt. Van de mensen die afgelopen jaar van werkgever wisselden, heeft 91% daarbij een kopie van zijn identiteitsmiddel moeten overhandigen.

Andere situaties waarin vaak om een kopie wordt gevraagd betreffen het afsluiten van een (hypothecaire) lening, het openen van een account om cryptovaluta mee aan te schaffen en het betrekken van een huurwoning.

TABEL 18: **Top-10 van situaties waarin mensen het vaakst een kopie van hun identiteitsmiddel moeten overhandigen of opsturen**

% dat aangeeft een kopie te hebben overhandigd of opgestuurd

2025
(n=2.330)

Een nieuwe werkgever gekregen	91%
Een hypotheek, lening, krediet of creditcard afgesloten	84%
Cryptovaluta aangeschaft	79%
Verhuisd naar een andere huurwoning	68%
Gebruik gemaakt van een makelaar	65%
Een bankrekening geopend	57%
Zaken geregeld bij de notaris	51%
Telefoonabonnement afgesloten	44%
Beleggingsrekening geopend	43%
Ingeschreven bij een uitzendbureau	33%

Bron: enquête onder bevolking

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft door de jaren heen verschillende publiekscampagnes gevoerd om mensen te wijzen op de risico's die het kopiëren van identiteitsmiddelen met zich mee kan brengen. Onder meer wordt geadviseerd gegevens die niet direct nodig zijn voor identificatie onleesbaar te maken. Tot afgelopen jaar was het deel van de mensen die dat advies opvolgden redelijke stabiel. Zo'n 40% à 50% gaf aan wel eens gegevens onleesbaar te maken of op de kopie expliciet aan te geven waar die voor bedoeld is. Het afgelopen jaar gaf een aanzienlijk kleiner deel aan dit wel eens gedaan te hebben. Er is voor deze afname geen verklaring.

TABEL 19: Heeft u de kopie bewerkt om misbruik te voorkomen?

	2019 (n=2.779)	2021 (n=1.169)	2023 (n=1.264)	2025 (n=2.330)
	soms, meestal of altijd gedaan			
Ik heb op de kopie of scan vermeld voor welk doel en op welke datum die precies gebruikt mag worden	38%	36%	41%	22%
Ik heb het Burgerservicenummer doorgestreept	42%	45%	49%	36%
Ik heb de pasfoto onherkenbaar gemaakt	18%	22%	24%	13%
Ik heb andere gegevens die de vragende partij niet nodig had doorgestreept	37%	38%	41%	28%

Bron: enquête onder bevolking

Om het makkelijker te maken om gegevens die niet nodig zijn voor identificatie op een kopie van een identiteitsbewijs onleesbaar te maken, bestaat de KopieID app. Deze is uitgegeven door het ministerie van Binnenlandse Zaken. Sinds 2017 is de bekendheid van de app steeds iets toegenomen. Dit jaar geeft 33% van de geënquêteerden aan de app te kennen.

TABEL 20: Kent u de KopieID app?

	2017 (n=4.789)	2019 (n=4.994)	2021 (n=2.473)	2023 (n=2.473)	2025 (n=2.330)
Ja	14%	17%	24%	29%	33%
Nee	86%	83%	76%	71%	67%
totaal	100%	100%	100%	100%	100%

Bron: enquête onder bevolking

Ook het gebruik van de app is sinds 2017 steeds iets toegenomen. Ook afgelopen jaar. Afgelopen jaar gaf 25% van de geënquêteerden aan de KopieID-app wel eens gebruikt te hebben.

TABEL 21: Heeft u de KopieID-app wel eens gebruikt?					
	2017 (n=4.789)	2019 (n=4.994)	2021 (n=2.473)	2023 (n=2.473)	2025 (n=2.330)
Ja	7%	10%	14%	19%	25%
Nee	93%	90%	86%	81%	75%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%

Bron: enquête onder bevolking

Risicovol gebruik

Het afgelopen jaar heeft 7% van de geënquêteerden zijn identiteitsmiddel wel eens ergens achtergelaten. Het percentage is iets lager dan in 2023, maar over jaren heen redelijk stabiel. Het lage percentage van 2021 van 5% hing samen met de coronamaatregelen. Mensen reisden toen minder en kwamen daardoor minder in situaties terecht waar hen gevraagd werd een identiteitsmiddel achter te laten. Voor zover mensen ergens hun identiteitsmiddel achterlaten is dat vaak bij een camping of in een hotel. Andere plekken waar mensen wel eens een identiteitsbewijs achterlaten is bij vrienden, ouders, op het werk, bij ambassades (voor het aanvragen van een visum), cruisevaartmaatschappijen en verhuurbedrijven.

TABEL 22: Heeft u uw identiteitsmiddel wel eens ergens achtergelaten?

	2015 (n=4.853)	2017 (n=4.789)	2019 (n=4.994)	2021 (n=2.445)	2023 (n=2.441)	2025 (n=2.330)
Ja	5%	10%	9%	5%	9%	7%
Nee	95%	90%	91%	95%	91%	93%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Bron: enquête onder bevolking

TABEL 23: Waar heeft u uw identiteitsmiddel achtergelaten? (meerdere antwoorden mogelijk)

	2021 (n=118)	2023 (n=240)	2025 (n=142)
Hotel/camping	60%	51%	71%
Benzinestation	19%	17%	1%
Winkel	15%	15%	3%
Verhuurbedrijf	6%	6%	9%
Ergens anders	14%	11%	16%
Totaal	100%	100%	100%

Bron: enquête onder bevolking

In 2025 heeft 4% van de geënquêteerden zijn identiteitsbewijs wel eens uitgeleend aan iemand. Vaak was dat aan een gezins- of familielid. In de meeste gevallen was dat om een stem te kunnen uitbrengen bij de Tweede Kamerverkiezingen.

TABEL 24: Heeft u uw identiteitsmiddel wel eens uitgeleend aan iemand?

	2021 (n=2.468)	2023 (n=2.469)	2025 (n=2.330)
Ja	9%	12%	4%
Nee	91%	88%	96%
Totaal	100%	100%	100%

Bron: enquête onder bevolking

TABEL 25: Waarom leende u uw identiteitsbewijs uit? (meerdere antwoorden mogelijk)

	2025 (n=121)
Om namens mij te stemmen	37%
Om toegang te krijgen tot medische zorg	12%
Om diensten af te nemen namens mij	12%
Om sigaretten of alcohol te kopen	4%
Om toegang te krijgen tot een gebouw of terrein	7%
Om een pakketje op te halen	7%
Anders, namelijk	20%

Bron: enquête onder bevolking

Verlies en diefstal

In 2025 zijn er 65.800 paspoorten en 133.700 identiteitskaarten als vermist opgegeven (zie ook tabel 53). Kijkend naar de uitkomsten van de enquête gaat het vooral om mensen bij wie het identiteitsmiddel is

zoekgeraakt. Bij ongeveer een kwart van de vermissingen zou het om diefstal gaan.

TABEL 26: **Bent u in de afgelopen 12 maanden wel eens een identiteitsdocument kwijtgeraakt of is zo'n document van u gestolen?**

		2017	2019	2021	2023	2025
Paspoort	Kwijtgeraakt	1,9%	1,7%	1,5%	2,0%	0,3%
	Gestolen	1,4%	0,7%	0,4%	0,7%	0,1%
Identiteitskaart	Kwijtgeraakt	3,8%	3,2%	1,9%	3,4%	1,2%
	Gestolen	2,2%	1,1%	0,3%	0,9%	0,2%
Rijbewijs	Kwijtgeraakt	1,4%	1,4%	1,3%	2,3%	0,7%
	Gestolen	0,9%	0,7%	0,5%	1,0%	0,2%

Bron: enquête onder bevolking

72% van de mensen die hun identiteitsmiddel kwijtraakten, gaven dat binnen een week door. De meesten (64%) gingen daarvoor naar de gemeente, wat formeel ook het geëigende loket is. 11% ging daarvoor naar de politie.

TABEL 27: Wanneer heeft u de diefstal of het verlies doorgegeven?

	2025 (n=36)
Binnen 24 uur	33%
Binnen 48 uur	11%
Binnen een week	28%
Binnen een maand	0%
Pas toen ik een nieuw id-bewijs nodig had (na meer dan een maand)	17%
Nog niet	11%
Totaal	100%

Bron: enquête onder bevolking

TABEL 28: Waar heeft u de diefstal of het verlies doorgegeven?

	2025 (n=36)
Ik heb de vermissing niet doorgegeven	17%
Gemeente	64%
Politie	11%
Ergens anders	8%
Totaal	100%

Bron: enquête onder bevolking

Fouten in registraties

Met de enquête over bezit en gebruik van identiteitsmiddelen is tevens nagegaan of het bij de deelnemers wel eens is voorgekomen dat gegevens niet goed stonden geregistreerd bij hun gemeente. Vier procent geeft aan dat dat wel eens is gebeurd. Gevraagd naar wat er niet goed stond geregistreerd geven de meeste mensen aan dat het om fouten in adresgegevens ging, onder andere ontstaan na een verhuizing. Verder komt het voor dat voor- of achternamen niet goed zijn gespeld. Ook geven mensen aan dat contactgegevens die betrekking hebben op digitale communicatie zoals een e-mailadres niet klopten.

TABEL 29: Is het bij u wel eens voorgekomen dat uw gegevens niet goed geregistreerd stonden bij de gemeente?

	2017 (n=4.790)	2019 (n=4.994)	2021 (n=2.298)	2023 (n=2.299)	2025 (n=2.174)
Ja	8%	6%	7%	6%	4%
Nee	92%	94%	94%	94%	96%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%

Bron: enquête onder bevolking

TABEL 30: Was het mogelijk om de fout(en) te corrigeren, en hoeveel tijd kostte dat?

	2019 (n=316)	2021 (n=145)	2023 (n=152)	2025 (n=80)
Ja	77%	77%	79%	85%
Nee	17%	13%	16%	13%
Ik ben er nog mee bezig	6%	10%	5%	3%
Totaal	100%	100%	100%	100%
	(n=242)	(n=111)	(n=120)	(n=68)
Aantal weken (5% trimmed)	4	3	4	6

Bron: enquête onder bevolking

Biometrische identificatie

Mensen identificeren zich dit jaar opnieuw weer iets meer aan de hand van biometrische kenmerken. Deze toename komt vrijwel geheel voort

uit het gegeven dat steeds meer mensen hun telefoon ontgrendelen met gezichts- of vingerafdrukherkenning.

TABEL 31: Heeft u zich in de afgelopen maanden wel eens geïdentificeerd m.b.v. biometrische kenmerken?

	2015 (n=4.853)	2017 (n=4.789)	2019 (n=4.994)	2021 (n=1.492)	2023 (n= 2.354)	2025 (n= 2.330)
Vingerafdrukherkenning	11%	20%	33%	35%	37%	47%
Iris/oogherkenning	2%	3%	5%	4%	7%	5%
Stemherkenning	1%	2%	2%	2%	3%	1%
Automatische gezichtsherkenning	2%	3%	10%	19%	25%	36%
Andere vormen van biometrische herkenning	0%	0%	0%	1%	1%	1%
Geen van bovenstaande	81%	72%	56%	51%	48%	37%

Bron: enquête onder bevolking

TABEL 32: Waarvoor identificeerde u zich met behulp van biometrie?

	2025 (n=2.742)
Ontgrendelen computer	18%
Ontgrendelen telefoon of tablet	64%
Voor het maken van een vliegreis	6%
Om toegang te krijgen tot een site of app	18%
Om toegang te krijgen tot een kantoor of bedrijventerrein	1%

Bron: enquête onder bevolking

Bijlage bij deel 1

TABEL 33: 35 situaties waarin doorgaans om een identiteitsmiddel wordt gevraagd

	% Respondenten dat zich hierbij heeft geïdentificeerd met een wettig ID	Wettig ID vaakst gebruikt	Heeft daarbij een kopie van het ID gemaakt of laten maken
Werk en opleiding			
Een nieuwe werkgever gekregen	92%	paspoort	91%
Ingeschreven bij een uitzendbureau	75%	paspoort	33%
Bezoek gebracht aan het UWV	80%	rijbewijs	17%
Ingeschreven voor een opleiding	65%	paspoort	44%
Financiën			
Een bankrekening geopend	85%	paspoort	57%
Een hypotheek, lening, krediet of credit card afgesloten	85%	paspoort	84%
Beleggingsrekening geopend	100%	paspoort	43%
Een andere of nieuwe zorgverzekering afgesloten	62%	DigiD	14%
Zaken geregeld bij de notaris	94%	paspoort	51%
Account geopend voor de aanschaf van cryptovaluta	90%	paspoort	79%

	% Respondenten dat zich hierbij heeft geïdentificeerd met een wettig ID	Wettig ID vaakst gebruikt	Heeft daarbij een kopie van het ID gemaakt of laten maken
Gezondheid			
Geregistreerd bij een ziekenhuis/ zorginstelling/ dokter/ therapeut	81%	rijbewijs	11%
Geregistreerd bij een vereniging/ sportschool	42%	rijbewijs	26%
Wonen			
Verhuisd naar een andere huurwoning	77%	paspoort	68%
Gebruik gemaakt van een makelaar	69%	rijbewijs	65%
Kopen en verkopen			
(Nieuw) telefoonabonnement afgesloten	53%	rijbewijs	44%
Iets gekocht of verkocht op een online marktplaats (bijvoorbeeld Marktplaats, Facebook, Ebay, Vinted)	6%	rijbewijs	26%
Pakje in ontvangst genomen bij een afhaalpunt/postkantoor	77%	rijbewijs	-
Aangetekende brief ontvangen	59%	rijbewijs	-
Alcohol of sigaretten gekocht	40%	rijbewijs	-

	% Respondenten dat zich hierbij heeft geïdentificeerd met een wettig ID	Wettig ID vaakst gebruikt	Heeft daarbij een kopie van het ID gemaakt of laten maken
Reis en verblijf			
Vliegreis gemaakt	97%	paspoort	-
Internationale reis per trein, boot of bus gemaakt	83%	paspoort	15,2%
In een hotel, pension, camping of particuliere huurwoning overnacht	74%	paspoort	21,9%
Auto gehuurd	83%	rijbewijs	35,4%
Iets anders dan een auto of woning gehuurd, zoals gereedschap, een fiets, skies, etc.	69%	rijbewijs	31,3%

	% Respondenten dat zich hierbij heeft geïdentificeerd met een wettig ID	Wettig ID vaakst gebruikt	Heeft daarbij een kopie van het ID gemaakt of laten maken
Zaken met de overheid			
Gestemd bij Tweede Kamer verkiezingen, oktober 2025	100%	rijbewijs	-
Een geboorte, overlijden of voorgenomen huwelijk of partnerschap aangegeven	100%	paspoort	-
Een identiteitsbewijs aangevraagd	100%	-	-
Bezoek gebracht aan het Juridisch Loket	63%	paspoort	66,7%
Een subsidie, vergunning of ontheffing aangevraagd	85%	DigiD	21,5%
Ingeschreven bij de Kamer van Koophandel	100%	paspoort	75,6%
Aangifte gedaan bij de politie	80%	DigiD	15,2%
Aangehouden door de politie of een Buitengewoon Opsporingsambtenaar	78%	rijbewijs	5,6%
Ongeval/aanrijding in het verkeer gehad	75%	rijbewijs	13,5%
Betrokken geweest bij een rechtszaak	81%	paspoort	20,0%
Bezoek gebracht aan een overheidsinstelling	95%	rijbewijs	-

Deel 2

Misbruik en fraude

Afgelopen jaar (2025) gaf 2,6 % van de geënquêteerden aan te maken te hebben gehad met iemand die zich ongewenst als hen heeft voorgedaan. Sinds de eerste editie van de monitor is er geen duidelijk trend waarneembaar. Het percentage schommelt. Kenmerkend voor het misbruik van identiteitsgegevens is dat het zeer gevarieerd is. Vormen van misbruik die vaker voorkomen betreffen: misbruik van een account van een online winkel, misbruik van een bankaccount en misbruik van een socialemedia-account.

Omvang van het probleem

In 2025 gaf 2,6% van de deelnemers aan de enquête aan te maken te hebben gehad met iemand die zich zonder toestemming voor hen had voorgedaan. In vergelijking met voorgaande jaren is dit percentage iets lager, maar de verschillen zijn niet altijd significant. Dat wil zeggen dat

we niet met zekerheid kunnen zeggen dat het probleem ten opzichte van onder andere 2021 en 2023 is afgenomen. Ten opzichte van 2017 en 2019 is het probleem wél significant lager.

TABEL 34: **Omvang identiteitsfraude en -misbruik**

‘Heeft iemand, voor zover u weet, zich in de afgelopen twee jaar (24 maanden) wel eens zonder uw toestemming als u voorgedaan?’

	2014 (n=1.987)	2015 (n=4.853)	2017 (n=4.789)	2019 (n=4.994)	2021 (n=2.473)	2023 (n=2.473)	2025 (n=2330)
Identiteitsfraude en -misbruik	2,1%	3,4%	5,7%	4,1%	3,0%	3,9%	2,6%

Bron: enquête onder bevolking

Om een beeld te krijgen van het gevoel van kwetsbaarheid voor misbruik van persoonsgegevens, is de deelnemers aan de enquête tevens gevraagd of zij het idee hebben dat er in het afgelopen jaar persoonsgegevens van hen zijn gelekt, gestolen of doorverkocht. Ten opzichte van twee jaar geleden is men er minder zeker van dat dit niet is gebeurd. Daar waar in 2023 nog 58% van de geënquêteerden ervan uitging dat dit niet was gebeurd, ligt dat percentage in 2025 op 46%. 41% geeft aan geen idee te hebben.

TABEL 35: **Zijn er in het afgelopen jaar persoonsgegevens van u zonder uw toestemming doorverkocht, gelekt of gestolen?**⁴

	2021 (n=2.473)	2023 (n=2.473)	2025 (n=2330)
Ja, zeker wel	2%	3%	5%
Waarschijnlijk wel	7%	6%	8%
Waarschijnlijk niet	21%	21%	21%
Nee, zeker niet	36%	37%	25%
Weet niet	33%	33%	41%
Wil niet zeggen	1%	1%	1%
Totaal	100%	100%	100%

Bron: enquête onder bevolking

Aan de mensen die aangaven dat dit waarschijnlijk wel is gebeurd is gevraagd om een korte beschrijving. Van de 300 mensen die een beschrijving gaven, gaf 29% aan dat hun gegevens waren gelekt bij de hack bij Clinical Diagnostics, het onderzoeksbureau betrokken bij het bevolkingsonderzoek. De meeste andere gaven aan signalen te hebben van gegevensdiefstal vanwege ongewenste mailtjes of telefoontjes, maar niet direct te weten waar hun gegevens zijn gelekt of door wie die gegevens zijn misbruikt.

Het merendeel van de mensen die deelnamen aan de enquête geeft aan niet bang te zijn voor misbruik van hun webwinkel-, socialmedia- of emailaccount. Dit beeld is vergelijkbaar met twee jaar geleden.

⁴ Deze vraag is in 2021 voor het eerst opgenomen in de enquête.

TABEL 36: **Bent u wel eens bang dat iemand misbruik maakt van uw social media-/e-mail- of webwinkelaccount door zich voor u uit te geven?**

	2023			2025		
	Social media (n=2.101)	E-mail (n=2.473)	Webwinkel (n=2.293)	Social media (n=2.101)	E-mail (n=2.473)	Webwinkel (n=2.293)
Ja	30%	27%	26%	30%	29%	26%
Nee	68%	70%	71%	69%	69%	73%
Wil niet zeggen	2%	3%	3%	2%	2%	1%
Totaal	99%	100%	100%	100%	100%	100%

Bron: enquête onder bevolking

Verschijningsvormen

Misbruik van identiteit(s)gegevens kent verschillende verschijningsvormen en motieven en kan bij gedupeerden op verschillende manieren leiden tot hinder en/of schade. Tabel 37 geeft een overzicht van hoe de identiteitsfraude zich uiteindelijk bij de slachtoffers

manifesteerde. Hierbij moet worden opgemerkt dat de verschillen tussen de jaren statistisch meestal niet significant zijn. Dat wil zeggen dat we niet met zekerheid kunnen zeggen dat bepaalde verschijningsvormen toe- of afnemen.

TABEL 37: Hoe heeft u gemerkt dat u slachtoffer was geworden van identiteitsfraude? (meerdere antwoorden mogelijk)

	2019 (n=438)	2021 (n=459)	2023 (n=367)	2025 (n=151)
Ik kreeg rekeningen of aanmaningen waar ik niets vanaf wist	23%	23%	22%	17%
Er stonden berichten van mij op sociale media die ik niet zelf had aangemaakt	22%	14%	20%	18%
Ik hoorde van bekenden dat zij vreemde berichten kregen uit mijn naam	16%	15%	17%	19%
Ik ontving een bericht over een verdachte inlogpoging op mijn account	6%	16%	17%	25%
Er was geld van mijn bankrekening afgeschreven	18%	14%	15%	16%
Ik werd erop geattendeerd door een instantie	7%	12%	13%	10%
Ik kon niet meer inloggen	3%	6%	12%	9%
Ik kreeg boze berichten van mensen die dachten dat ze door mij waren opgelicht	12%	3%	4%	4%
Mijn gegevens bij de overheid of een officiële instantie bleken opeens gewijzigd	2%	1%	1%	0%
Mij werden diensten (zoals een uitkering of pensioen) geweigerd, terwijl ik daar wel recht op had	2%	0%	1%	1%
Op een andere manier, namelijk...	10%	26%	20%	11%

Indeling identiteitsfraude op basis van dader, middel en doel

Identiteitsfraude is door de veelvormigheid een abstract begrip, zelfs ook wanneer het wordt geoperationaliseerd met de concrete vraag ‘is het wel eens voorgekomen dat iemand zich voor u uitgaf zonder uw toestemming’. De beschrijvingen die deelnemers aan de enquête gaven van wat zij hebben meegemaakt, zijn zeer gevarieerd. Het loopt uiteen van harde online fraude waar het daders om geld te doen was, tot inbraak op een socialmedia-account waarbij het voor het slachtoffer onduidelijk is gebleven waarom dit gebeurde. Door deze gevarieerdheid is de zeggingskracht van één enkel slachtofferpercentage beperkt. Ten behoeve van de zeggingskracht wordt het begrip hier daarom verder ontleed op basis van drie elementen, aan de hand van drie bijbehorende vragen: kent het slachtoffer de dader?; welk identiteitsmiddel is misbruikt?; en, welk doel had de dader (waarschijnlijk)?

Kent het slachtoffer de dader?

Uit eerdere metingen werd al duidelijk dat identiteitsfraude lang niet altijd wordt gepleegd door onzichtbare of abstracte daders. Het vindt soms ook plaats in familieverband of onder vrienden/kennissen. Regelmatig dekt de term ‘identiteitsfraude’ in die gevallen niet de gevoelsmatige lading van datgene wat er is voorgevallen. Dat geldt bijvoorbeeld voor de mensen die de persoon die zich voor hen uitgaf, hebben kunnen aanspreken. Een voorbeeld daarvan is een jongvolwassen vrouw die erachter is gekomen dat haar minderjarige

zusje met haar identiteitskaart alcohol heeft gekocht.

Welk identiteitsmiddel is misbruikt?

Bepalend ook voor de aard van identiteitsfraude is het identiteitsmiddel dat wordt misbruikt. Uit eerdere edities van de monitor kwam al naar voren dat fraude vooral plaatsvindt met ‘private identiteitsmiddelen’. Het zijn accounts die mensen bij bedrijven hebben. Veel genoemd zijn accounts van socialmediaplatforms, banken en webwinkels. Fraude met wettige identiteitsmiddelen zoals DigiD, paspoort of rijbewijs komen relatief weinig voor.

Welk doel had de dader (waarschijnlijk)?

Ten slotte kan het doel achter identiteitsmisbruik sterk verschillen. Soms is het een dader te doen om financieel gewin, en is gezocht naar mogelijkheden om toegang te krijgen tot een bankrekening of webwinkelaccount, ongeacht de persoon van het slachtoffer. In andere gevallen heeft de dader juist wel de bedoeling een specifiek slachtoffer te treffen (bijvoorbeeld uit rancune) zonder dat er een financieel motief is.

Dader

In de meeste gevallen kent het slachtoffer de dader niet. Identiteitsfraude vindt voor het grootste deel plaats in het online domein waarbij de dader een onbekende is en vaak ook onzichtbaar blijft. In 18% van de gevallen kent het slachtoffer de dader (uiteindelijk) wel. Het betreffen vooral mensen uit de directe omgeving, zoals gezins-, familieleden en vrienden. Kijkend naar de beschrijvingen van datgene wat voorviel, zijn deze er vaak ook op aangesproken. In veel gevallen is er weliswaar sprake van een ongewenst gebruik van iemands identiteitsmiddel, maar dekt het begrip 'slachtoffer' niet goed de lading. Een deel van de mensen wiens identiteitsmiddel ongevraagd en ongewild werd geleend lijkt zich uiteindelijk geen slachtoffer te voelen. Een voorbeeld is de vader die ontdekte dat zijn zoon op zijn naam een abonnement voor een tv-zenderpakket had afgesloten om voetbal te kunnen kijken. Deze man heeft zijn zoon er uiteindelijk op aangesproken.

TABEL 38: Kent u de persoon die zich voor u heeft voorgedaan?

	2019 (n=437)	2021 (n=459)	2023 (n=367)	2025 (n=151)
Ja	23%	12%	14%	18%
Nee	77%	89%	86%	82%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Bron: Slachtofferenquête

TABEL 39: Wie was deze persoon?

	2023 (n=50)	2025 (n=27)
(ex) Partner	34%	11%
Gezins- of familielid (niet zijnde een (ex) partner)	24%	26%
Vriend of kennis	12%	30%
Buur of buurtgenoot	10%	15%
Collega	2%	4%
Klas- of studiegenoot	2%	4%
Iemand anders	16%	11%
Totaal	100%	100%

Bron: Slachtofferenquête

Middel

Identiteitsfraude wordt bij uitstek gepleegd in het online domein. In de meeste gevallen gaat het om misbruik van inloggegevens, met name inloggegevens van socialmedia-accounts en online winkels. Kijkend naar de identiteitsmiddelen die worden misbruikt dan gaat het bij slechts een heel klein deel om wettige (publieke) identiteitsmiddelen zoals DigiD en het paspoort. Voor zover wettige middelen worden misbruikt, gaat het met name om kopieën van deze middelen.

Voor het eerst dit jaar wordt door deelnemers van de enquête melding gemaakt van identiteitsfraude waarbij gebruik gemaakt is van kunstmatige intelligentie. Het gaat vooralsnog om kleine aantallen en heeft betrekking op foto's die van slachtoffers zijn gegenereerd.

TABEL 40: Welk middel is misbruikt?

	2025 (n=151)
Inloggegevens social media account	32%
Inloggegevens van mijn bank of andere financiële instelling	13%
Gegevens bankpas of creditcard	7%
Inloggegevens van mijn cryptocurrency account	0%
Inloggegevens van een online winkel of online marktplaats	17%
E-mailadres	6%
Telefoonnummers van bekenden die op mijn telefoon stonden	3%
Mijn computer, tablet of lap top	3%
Mijn simkaart	1%
Mijn telefoonnummer	11%
Paspoort, rijbewijs of Nederlandse identiteitskaart of verblijfsdocument	1%
Een kopie van mijn paspoort, rijbewijs, Nederlandse identiteitskaart of verblijfsdocument	2%
DigiD	0%
Er is een deepfake audio van mij gemaakt	0%
Er is een deepfake afbeelding of video van mij gemaakt	2%
Een ander middel, namelijk	9%
Weet niet	11%

Bron: Slachtofferenquête

Doel

Ongeveer een derde van de mensen die te maken hebben gehad met iemand die zich voor hen uitgaf, geven aan geen idee te hebben van de motieven van de dader. Dit geldt met name voor mensen die te maken hadden met een hack van hun sociale media-account. Voor zover mensen wel een beeld hebben van het doel achter het misbruik van hun gegevens, gaat het de dader volgens hen vaak om financieel gewin: er

is geld van een rekening gehaald (of men heeft geprobeerd dat te doen) of er is op hun kosten gewinkeld bij een webwinkel. Andere motieven die achter identiteitsmisbruik kunnen zitten zijn: rancune (pesten en wraakacties) of om ergens toegang toe te krijgen, bijvoorbeeld een gebouw. De omvang van identiteitsfraude die gepleegd wordt met een ander motief dan financieel gewin, is relatief beperkt.

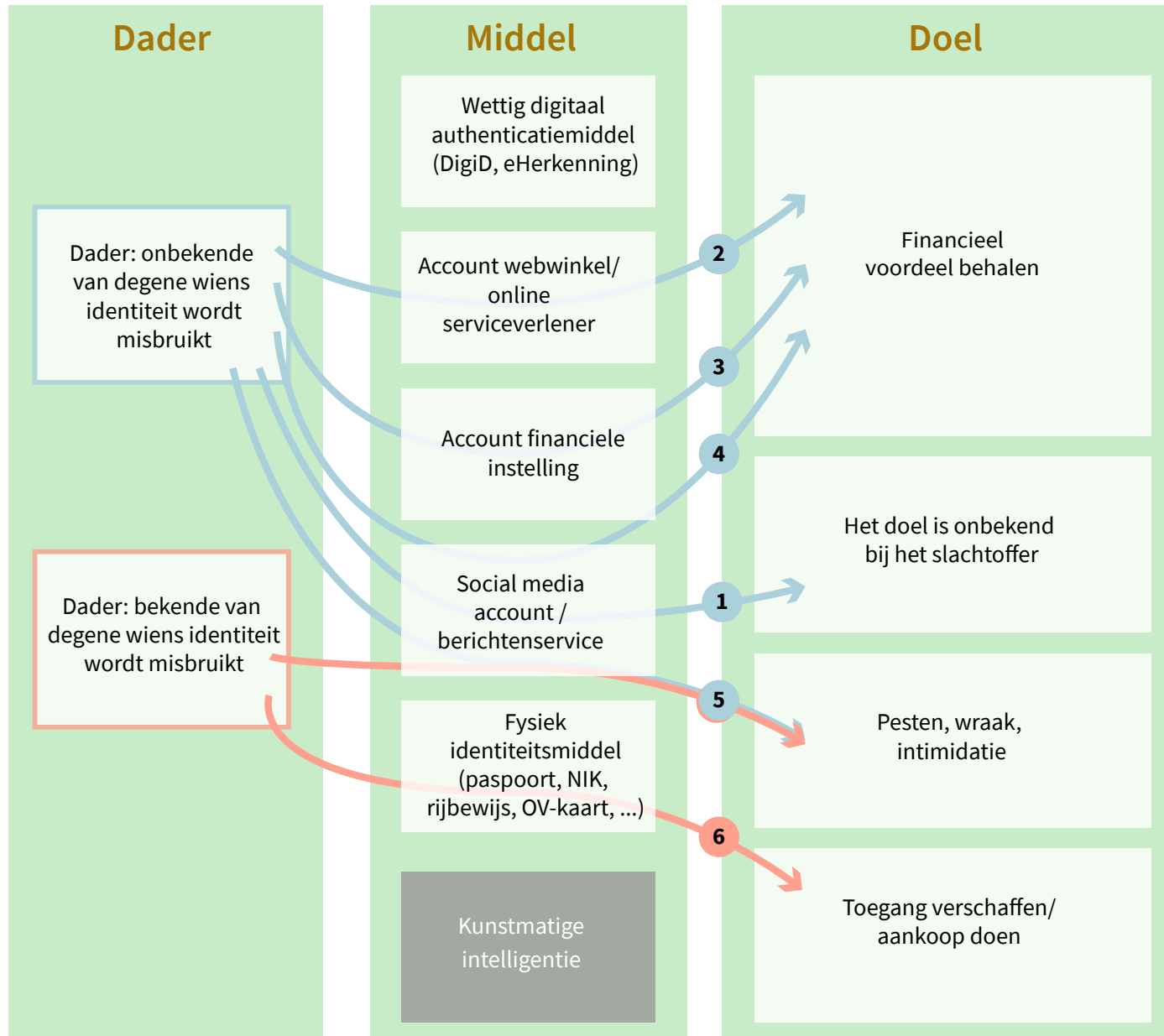
TABEL 41: Weet u waarom deze persoon zich als u heeft voorgedaan? (meerdere antwoorden mogelijk)

	2021 (n=459)	2023 (n=367)	2025 (n=151)
Om een aankoop te doen	36%	28%	25%
Om toegang tot bepaalde websites/apps te krijgen	5%	9%	12%
Om toegang te krijgen tot mijn bankrekening	19%	16%	9%
Om in mijn naam geld van mijn bekenden te vragen	6%	6%	7%
Om mijn naam zwart te maken	4%	5%	5%
Om diensten af te nemen	5%	7%	3%
Om zijn eigen identiteit te verhullen	2%	2%	3%
Om een lening aan te vragen	2%	3%	1%
Om toegang tot specifieke gebouwen te krijgen	0%	1%	1%
Om toegang tot arbeid te krijgen	0%	1%	1%
Om een uitkering te krijgen	0%	1%	1%
Om toegang tot medische zorg te krijgen	0%	2%	0%
Om een toeslag te ontvangen	1%	1%	0%
Anders	9%	8%	11%
Nee, dat weet ik niet	26%	31%	34%
Totaal	116%	118%	111%

Bron: Slachtofferenquête

De combinaties die op basis van bovengenoemde kenmerken (dader, middel en doel) kunnen worden gemaakt, zijn talrijk. Dat beeld komt ook in de open antwoorden van de respondenten naar voren. De ene respondent had last van een ex die nog steeds toegang bleek te hebben tot een bankrekening. De ander had last van een onbekende die uit haar naam WhatsApp berichten stuurde naar bekenden met het verzoek om geld. Weer een ander gaf aan slachtoffer te zijn geworden van phishing en nog steeds niet te weten wie daarachter zat.

In de talrijke mogelijkheden waarmee identiteitsfraude zich kan voordoen, onderscheiden zich zes 'typische' vormen die vaker voorkomen. In onderstaande figuur is schematisch weergegeven hoe deze zes typen zich van elkaar onderscheiden op basis van de drie elementen: dader, middel en doel.

Deze zes typen van identiteitsfraude dekken samen de helft (49,7%) van de casussen die mensen die aan de enquête over misbruik hebben deelgenomen, hebben beschreven. In de tabel zijn ook de cijfers opgenomen die betrekking hebben op 2021 en 2023, de verschillen tussen de jaren zijn meestal niet significant. Op basis van de tabel kan daarom niet worden bepaald of een type van identiteitsfraude toe- of afneemt.

TABEL 42: Hoe vaak komen de zes typen voor?

	2021 (n=459)	2023 (n=367)	2025 (n=151)
1. Hacken van social media-account door een onbekende met een onduidelijk doel	20%	28%	13%
2. Misbruik van een webwinkelaccount door een onbekende	19%	14%	12%
3. Misbruik van een financieel account, of poging daartoe door een onbekende (evt met behulp van kopie van identiteitsdocument)	14%	15%	17%
4. Misbruik van een social media account om geld te vragen uit naam van iemand	6%	5%	5%
5. Misbruik van een social media account door een (on)bekende om iemand zwart te maken/ dwars te zitten	5%	6%	5%
6. Misbruik van een (kopie van een) identiteitsdocument door een bekende om toegang te krijgen/ een aankoop te doen	2%	3%	1%

Bron: slachtofferenquête

Schade en hinder

Van de mensen die te maken hebben gehad met iemand die zich ongevraagd voor hen heeft voorgedaan, geeft 15% aan daar financieel door benadeeld te zijn. Hoewel Tabel 43 tussen de jaren verschillen laat zien in het deel van de mensen dat schade en hinder ervaart, zijn deze verschillen niet significant. Dat wil zeggen dat we niet met zekerheid kunnen stellen dat afgelopen jaar iets minder mensen schade en hinder hebben ervaren dan de jaren ervoor. Het gemiddelde schadebedrag is € 482. Hierbij moet worden opgemerkt dat dit bedrag een beperkte zeggingskracht heeft omdat de schadebedragen sterk uiteenlopen: van enkele euro's tot meer dan 10.000 euro.

TABEL 43: Heeft u financiële schade geleden?

	2015 (n=552)	2017 (n=460)	2019 (n=438)	2021 (n=459)	2023 (n=367)	2025 (n=151)
Ja	19%	23%	21%	18%	19%	15%
Nee	79%	75%	78%	82%	80%	80%
Geen antwoord	2%	2%	1%	0%	1%	5%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Bron: Slachtofferenquête

Voor zover er financiële schade wordt geleden, heeft dat vooral betrekking op fraude bij online aankopen. Mensen die financieel zijn benadeeld hebben vaak moeten betalen voor producten of diensten die zij niet hadden besteld. In de helft van de gevallen is de schade gecompenseerd, wat er vaak op neer kwam dat zij uiteindelijk niet hoefden te betalen.

TABEL 44: Aard van de schade en compensatie

	2025 (n=22)	Is de schade gecompenseerd? 'Ja (gedeeltelijk)'
		ja
Er is geld van mij gestolen	18%	25%
Ik heb moeten betalen voor producten of diensten die ik niet heb besteld of afgenomen	73%	50%
Kosten voor juridische bijstand	5%	0%
Aanschaf van een nieuw identiteitsbewijs	9%	50%
Telefoonkosten, postzegels, etc.	9%	0%
Anders	14%	33%

Bron: Slachtofferenquête

28% van de geënquêteerden geeft aan naast eventuele financiële schade ook nog andere hinder te hebben ondervonden. Dit percentage is lager dan in 2023. In de enquête is aan de deelnemers gevraagd te beschrijven wat die hinder inhield. De antwoorden geven een gevarieerd beeld.

Er zijn mensen voor wie de hinder vooral praktisch van aard was: zij moesten een nieuwe bankpas aanvragen, contact zoeken met een online winkel, nieuwe accounts aanvragen of wachtwoorden veranderen. Er zijn daarnaast ook mensen voor wie de fraude emotioneel belastend was.

Zij gaven aan dat hun vertrouwen in anderen en soms ook zichzelf was aangetast. Bij sommige leidde het misbruik van hun identiteitsgegevens tot boosheid of een onveilig gevoel.

TABEL 45: Heeft u (naast eventuele financiële schade) nog op andere wijze hinder gehad van de fraude?

	2015 (n=552)	2017 (n=461)	2019 (n=438)	2021 (n=459)	2023 (n=367)	2025 (n=151)
Ja	32%	31%	40%	36%	43%	28%
Nee	65%	67%	58%	62%	55%	66%
Geen antwoord	3%	2%	2%	2%	2%	6%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Bron: Slachtofferenquête

Ontvangen hulp bij het oplossen van het probleem

Niet altijd wordt hulp gezocht bij identiteitsmisbruik. Van de geënquêteerden wendde 56% zich tot één of meerdere instanties voor hulp. Contact wordt met name gezocht met instanties waar de fraude zich heeft voorgedaan, zoals webwinkels en banken. Van de mensen die hulp zoeken wendt 38% zich (tevens) tot de politie. Dit leidt overigens niet altijd tot een aangifte.

TABEL 46: Met welke instantie(s) heeft u contact gezocht?
(meerdere antwoorden mogelijk)

	2025 (n=29)
Politie	38%
Bank	38%
Fraudehelpdesk	14%
Bedrijf waar men zich voor mij heeft uitgegeven	17%
Centraal Meldpunt Identiteitsfraude (CMI)	0%
Provider van social media en/of e-mail	21%
Internetprovider	21%
Gemeente	0%
Zorgaanbieder	3%
UWV	7%
Belastingdienst	3%
Anders	14%

Bron: Slachtofferenquête

Net als bij voorgaande metingen scoren banken goed als het gaat over het oordeel over de dienstverlening naar aanleiding van een incident. Uit de open antwoorden komen banken regelmatig als pro-actief naar voren. Regelmatig zijn het banken die betrokkenen hebben gewezen op het misbruik.

Nadat misbruik van een identiteitsmiddel is ontdekt, is dat in ongeveer twee derde van de gevallen binnen een week opgelost. Dit beeld is over de jaren heen min of meer constant.

TABEL 47: **Binnen welke termijn was het probleem opgelost?**

	2025 (n=81)
Binnen een dag	30%
Binnen een week	32%
Binnen een maand	23%
Binnen een half jaar	10%
Langer dan een half jaar	5%
Totaal	100%

Bron: Slachtofferenquête

Onder degenen die er langer over deden om het probleem op te lossen, geven sommige aan dat dat gepaard ging met stress. Uit de toelichting die mensen in de enquête geven, blijkt dat identiteitsfraude vooral grote impact kan hebben in het geval de dader onbekend is gebleven. Door onduidelijkheid over de dader (en soms ook zijn motieven) weten betrokkenen – zelfs na eventuele compensatie – niet goed waar zij aan toe zijn. Een respondent merkt op: ‘Ik heb op verschillende plekken van alles veranderd, ik weet alleen nog steeds niet of dat voldoende is’. Ook

ongewenste rekeningen en betalingsherinneringen kunnen tot stress leiden. Een voorbeeld is de respondent die in een incassoprocedure terecht kwam en afhankelijk was geworden van de welwillendheid en coulance van een leverancier. Ook wordt regelmatig verwezen naar stress die wordt opgeroepen wanneer men afhankelijk is van een provider of platform om een account te ‘resetten’ of om van een zwarte lijst af te komen.

TABEL 48: **Hoeveel moeite heeft het u gekost om het probleem op te lossen?**

	2015 (n=475)	2017 (n=384)	2019 (n=369)	2021 (n=351)	2023 (n=273)	2025 (n=111)
Weinig tot geen moeite	49%	45%	48%	48%	40%	59%
Redelijk wat moeite	41%	45%	44%	44%	48%	32%
Heel veel moeite	9%	0%	8%	8%	12%	9%
Weet niet	1%	10%	0%	0%	0%	0%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Bron: Slachtofferenquête

Deel 3

Kengetallen uit het stelsel

Rijksdienst voor Identiteitsgegevens

De Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG) is verantwoordelijk voor het beheer van de Basisregistratie Personen (BRP), het stelsel van reisdocumenten (en het Basisregister Reisdocumenten) en het beheer en de uitgifte van Burgerservicenummers (BSN) aan gemeenten. Daarmee neemt RvIG een centrale plaats in het Nederlandse identiteitsstelsel in. Ook valt het Centraal Meldpunt Identiteitsfraude (CMI) onder RvIG, evenals sinds januari 2021 het Meldpunt Fouten in Overheidsregistraties (MFO).

Voor de registratie van gegevens over paspoorten en identiteitskaarten is het Basisregister Reisdocumenten in gebruik genomen. De onderstaande aantallen zijn met ingang van 2025 dan ook op dit nieuwe register gebaseerd. Deze aantallen hebben betrekking op alle reisdocumenten die in het gehele Koninkrijk der Nederlanden zijn verstrekt evenals documenten die aan Nederlanders in het buitenland zijn verstrekt. Vanwege de recente vernieuwing van het register zijn sommige cijfers niet geheel vergelijkbaar met voorgaande jaren.

TABEL 49: Aantal geldige paspoorten en identiteitskaarten in omloop op de eerste dag van het kalenderjaar (x 1.000.000)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Paspoorten	8,8	8,4	8,0	9,3	9,6	9,6	9,7	10,3	10,7	12,0
Identiteitskaarten	7,1	6,4	5,9	7,3	7,4	7,4	7,4	7,4	7,4	7,4

Bron: Basisregistratie Personen (t/m 2024, RvIG)
Bron: Basisregister Reisdocumenten (vanaf 2025, RvIG)

TABEL 50: Aantal uitgereikte paspoorten en identiteitskaarten met een datum van afgifte in kalenderjaar

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Paspoorten	1.893.174	2.169.638	1.886.703	769.662	392.843	700.358	1.061.472	931.711	2.103.379	n.b
Identiteitskaarten	1.805.762	1.725.632	1.333.337	694.062	543.714	799.807	808.696	594.926	1.129.880	n.b.

Bron: Basisregistratie Personen (t/m 2024, RvIG)

TABEL 51: Aantal paspoorten en identiteitskaarten uitgereikt in kalenderjaar

	2025
Paspoorten	2.238.009
Identiteitskaarten	1.209.936

Bron: Basisregister Reisdocumenten (vanaf 2025, RvIG)

TABEL 52: Aantal vermist gemelde paspoorten en identiteitskaarten in kalenderjaar (x1.000)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Paspoorten	58,8	62,7	59,4	52,6	33,2	44,9	57,5	53,0	63,4	65,8
Identiteitskaarten	152,9	157,4	162,9	134,4	97,0	120,9	138,2	130,7	136,4	133,7

Bron: Basisregistratie Personen (t/m 2024, RvIG)

Bron: Basisregister Reisdocumenten (vanaf 2025, RvIG)

Centraal Meldpunt Identiteitsfraude

Bij het Centraal Meldpunt Identiteitsfraude (CMI) kunnen burgers zich melden die (mogelijk) slachtoffer zijn van identiteitsfraude. Het CMI geeft advies en ondersteuning om het misbruik te stoppen, de gevolgen te herstellen en (verdere) identiteitsfraude te voorkomen. Daarnaast levert het meldpunt een bijdrage aan de bewustwording en preventie

en houdt het zicht op de kwetsbaarheden in het identiteitsstelsel. Indien nodig schakelt het CMI andere organisaties in zoals de Belastingdienst, politie of RDW. Tabel 53 geeft een overzicht, in Tabel 54 zijn de meldingen gespecificeerd.

TABEL 53: Aantal meldingen bij het Centraal Meldpunt Identiteitsfraude (CMI)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Meldingen (mogelijke) identiteitsfraude	152	209	266	583	793	769	1677	2915	3249	4142	6765	6397	6151	7115	6774	8841 ⁵

Bron: Centraal Meldpunt Identiteitsfraude, 2026

⁵ De stijging van het aantal meldingen over (mogelijke) identiteitsfraude in 2025 is mede het gevolg van een omvangrijk datalek en veel meldingen over beleggingsfraude.

TABEL 54: Middel dat volgens de melder is misbruikt/ontfutseld

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Bank-/creditcardgegevens	4%	5%	5%	3%	3%	2%	1%	3%	4%	2%
Beeldmateriaal	-	4%	5%	7%	8%	5%	3%	4%	4%	3%
BSN	4%	2%	1%	1%	1%	2%	1%	1%	1%	1%
DigiD	4%	2%	4%	2%	2%	4%	2%	1%	1%	1%
Gehackt account	-	7%	7%	10%	17%	7%	7%	7%	10%	7%
Gegevens zoals NAW, geboortedatum, e-mail	33%	27%	25%	26%	31%	34%	27%	22%	21%	26%
Identiteitsdocument gestolen/ vermist	6%	5%	3%	3%	4%	4%	5%	4%	5%	4%
Identiteitsdocument kopie	40%	41%	45%	43%	30%	38%	49%	55%	50%	53%
Onbekend voor melder	4%	2%	2%	2%	1%	1%	1%	1%	1%	1%
Overige (salarisstrook, handtekening e.d.)	5%	5%	3%	3%	2%	2%	3%	1%	2%	1%
Eindtotaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Bron: Centraal Meldpunt Identiteitsfraude, 2026

Meldpunt Fouten in Overheidsregistraties (MFO)

Het Meldpunt Fouten in Overheidsregistraties (MFO) bestaat sinds januari 2021. MFO is opgericht om burgers te helpen die tussen wal en schip dreigen te vallen bij het gecorrigeerd krijgen van hun gegevens in registraties bij de overheid.

Het MFO kan niet zelfstandig overheidsregistraties corrigeren en heeft nog geen inzage in niet-openbare overheidsregistraties. Daarom werkt het MFO intensief samen met bronhouders en bijhouders van de overheidsregistraties. Het MFO heeft in de afgelopen jaren veel aandacht besteed aan het leggen en onderhouden van contacten met deze zogeheten ketenpartners. Onderstaande tabel toont de ontwikkeling van het aantal door MFO ontvangen meldingen:

	2021	2022	2023	2024	2025
MFO-meldingen	504	749	1115	1152	1029

Bron: RvIG

Bij een deel van de meldingen gaat het daadwerkelijk om een fout in een overheidsregistratie. Het MFO hanteert als definitie van fout: 'Wanneer de overheidsregistratie waar de melding betrekking op heeft niet overeenkomt met de werkelijke situatie.'

Door het wijdverbreide gebruik van de Basisregistratie Personen (BRP), kan een relatief kleine fout verstrekking gevolgen hebben. Wanneer het bijvoorbeeld de IND niet lukt om de verblijfstitel in de BRP zichtbaar te maken, dan kan dat ertoe leiden dat de zorgverzekeraar een zorgverzekering beëindigt omdat een geldige verblijfstitel een voorwaarde is om in aanmerking te komen voor een zorgverzekering. Het MFO schakelt in die situaties tussen alle partijen en gaat door totdat zo mogelijk ook de gevolgen van een fout in een registratie zijn rechtgezet.

In 2025 was bij ongeveer 28% van de meldingen sprake van een fout in een overheidsregistratie. Bij ongeveer 40% van de fouten heeft het MFO samengewerkt met de verantwoordelijke overheidsinstantie om de fout en de eventuele gevolgen te herstellen. Bij ongeveer 50% heeft het MFO de melder op weg geholpen door hem of haar in contact te brengen met de verantwoordelijke instantie.

Het komt ook geregeld voor dat registraties in overeenstemming met wet- en regelgeving zijn, maar geen recht doen aan de feitelijke situatie. Dit kan bij burgers tot verwarring leiden. Dit doet zich vooral voor bij de Registratie Niet-Ingezetenen (RNI) waarin burgers die emigreren sinds 2014 terechtkomen. Gegevens over huwelijk en kinderen bijvoorbeeld, worden dan niet meer geactualiseerd. Zo kan het voorkomen dat iemand in het buitenland gescheiden is, maar op MijnOverheid nog ziet staan dat

hij/zij gehuwd is. Dit leidde in het verleden tot veel verwarring bij burgers die in de RNI staan geregistreerd. Het MFO heeft het initiatief genomen om de informatievoorziening richting burgers te verbeteren. Het MFO heeft uiteindelijk samen met Nederlandwereldwijd en Logius bereikt dat de overheid deze burgers beter informeert via MijnOverheid.

Logius

Logius is onderdeel van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en faciliteert rijksbreed de ontwikkeling van digitale diensten. Zelf omschrijft het de dienstverlening als ‘het verbinden

van overheid, burgers en bedrijven’. Belangrijke diensten betreffen het beheer van DigiD, MijnOverheid en Digipoort. In het kader van de Monitor Identiteit zijn vooral de activiteiten met betrekking tot DigiD relevant.

TABEL 56: Aantal actieve DigiD-accounts (in miljoenen)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	⁶	2021	2022	2023	2024
Aantal actieve DigiD-accounts	11,0	11,8	12,7	13,5	13,5	13,8	15,0	-	16,5	17,0	17,2	16,8

Bron: Monitor Generieke Digitale Infrastructuur, 2018 & Monitor Digitale Overheid, 2021

TABEL 57: Gebruik DigiD (x 1.000.000)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Totaal aantal authenticaties	117,0	158,3	206,0	258,5	280,2	308,0	340,8	402,5	557	514	480	550
Aantal authenticaties op niveau basis			184,8	231,3	251,5	260,1	223,9	161,2	121,5	88,3	27,3	11,7
Aantal authenticaties op niveau midden			21,2	27,1	28,7	36,8	64,6	99,6	149,8	133,7	144,7	155,3
Aantal authenticaties op niveau midden (app)					2,6	10,9	46,8	95,6	132	106	101,7	125,6
Aantal authenticaties op Substantieel					0,01	0,2	5,4	46,1	153,6	186	207,3	257,4

Bron: Monitor Generieke Digitale Infrastructuur, 2025 & Monitor Digitale Overheid, 2025

⁶ Door een herziening van de berekening van de DigiD-accounts is voor 2020 geen aantal gegeven.

Expertisecentrum Identiteitsfraude & Documenten (Koninklijke Marechaussee)

Het Expertisecentrum Identiteitsfraude & Documenten (ECID) is een landelijk aanspreekpunt voor (vermoedens) van identiteitsfraude. ECID is onderdeel van de Koninklijke Marechaussee en bedient naast de eigen organisatie ook andere publieke en private instanties met vragen over identiteit en identiteitsdocumenten. Het ondersteunt onder andere de

politie, bedrijven, de Belastingdienst, gemeenten, en de IND. ECID rapporteert jaarlijks over zijn bevindingen in een statistisch jaaroverzicht. Het maakt daarbij onderscheid tussen fraude geconstateerd aan de grens en gevallen van fraude die via andere partijen bij de helpdesk zijn binnengekomen.

TABEL 58: Aantal zaken met betrekking tot identiteits- en documentfraude gemeld bij ECID

	2020	2021	2022	2023	2024
Aantal zaken identiteits- en/of documentfraude aangetroffen op de Nederlandse grenzen.	872	968	1143	1256	910
Aantal documenten waarmee identiteits- en/of documentfraude werd gepleegd op de Nederlandse grenzen.	1307	1436	1536	1698	1200
Aantal zaken identiteits- en/of documentfraude in het Nederlandse binnenland (aangedragen bij ID-desken)	845	983	966	1292	1243

Bron: Expertisecentrum Identiteitsfraude en documenten (ECID), KMar, 2025

Fraudehelpdesk

Sinds 2011 bestaat de Fraudehelpdesk. Fraudehelpdesk is een privaat initiatief dat financieel wordt ondersteund door het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV). De organisatie is een loket voor particulieren en bedrijven die slachtoffer zijn geworden van fraude. Daarnaast houdt zij zich bezig met publieksvoorlichting en advisering aan onder meer het ministerie van JenV.

De vormen van fraude ten aanzien waarvan Fraudehelpdesk hulp biedt en adviseert, zijn divers en lopen uiteen van hacking, acquisitiefraude tot aan datingfraude.

TABEL 59: Aantal meldingen identiteitsfraude/misbruik van persoons- of bedrijfsgegevens

	2022	2023	2024
Helpdeskfraude bancaire	n.b.	1527	5743
Identiteitsfraude overig	545	634	598
Identiteitsfraude hulpvraagfraude	n.b.	8702	5117
Misbruik bedrijfsgegevens	n.b.	652	651

Bron: Fraudehelpdesk, 2026

TABEL 60: Schade als gevolg van identiteitsfraude/misbruik van persoons- of bedrijfsgegevens

	2022	2023	2024
Helpdeskfraude bancaire	n.b.	€ 3.260.928,00	€ 3.378.138,00
Identiteitsfraude overig	€ 248.881,00	€ 101.684,00	€ 97.440,00
Identiteitsfraude hulpvraagfraude	n.b.	€ 530.862,00	€ 443.328,00
Misbruik bedrijfsgegevens	n.b.	€ 1.388.502,00	€ 1.174.357,00

Bron: Fraudehelpdesk, 2026

Methodische verantwoording

De resultaten van de Monitor Identiteit zijn gebaseerd op twee enquêtes. De eerste enquête heeft betrekking op het bezit en gebruik van identiteitsmiddelen en is online uitgezet onder een steekproef die is getrokken door onderzoeksbureau Ipsos I&O . Deze steekproef is wat betreft geslacht en opleidingsniveau en woonplaats representatief voor de Nederlandse bevolking ouder dan 16 jaar. 2.330 mensen hebben de vragenlijst ingevuld. Ten aanzien van de representativiteit van de steekproef gelden twee belangrijke beperkingen:

- In de eerste plaats zijn Nederlanders met beperkte digivaardigheid en/of een beperkt computer-/internetgebruik niet in de steekproef vertegenwoordigd.
- Er is tevens een sterke ondervertegenwoordiging van mensen die de Nederlandse taal niet of beperkt machtig zijn.

De tweede enquête over misbruik van identiteitsmiddelen is uitgezet onder mensen die in de enquête over bezit en gebruik van identiteitsmiddelen aangaven in de afgelopen twee jaar te maken te hebben gehad met iemand die zich ongevraagd voor hem/haar heeft voorgedaan. Aan deze tweede enquête hebben 151 mensen deelgenomen.

GESLACHT	(n=2.330)	(n=18.350.000)	verschil
	steekproef	populatie	
Man	50,0%	49,8%	-0,2%
Vrouw	50,0%	50,2%	0,2%
	100,0%	100,0%	

	(n=2.330)	(n=18.350.000)	
Leeftijd	steekproef	populatie	verschil
16 tot 30 jaar	10,8%	18,0%	-7,2%
31 tot 59 jaar	43,4%	39,5%	3,96%
60 tot 90 jaar	45,8%	24,0%	21,8%
	100,0%		

	(n=2.330)	(n=18.350.000)	
Hoogste opleiding die is afgemaakt	steekproef	populatie	verschil
Geen onderwijs / basisonderwijs			
LBO / VBO / VMBO (kader- of beroepsgericht) / MBO1	24,6%	26,0%	-1,4%
MAVO / HAVO of VWO (overgegaan naar 4e klas) / (M)ULO / VMBO (theoretische of gemengd) / voortgezet speciaal onderwijs			
MBO 2, 3, 4 of MBO voor 1998	37,5%	37,0%	0,5%
HAVO of VWO (met diploma afgerond) / HBS / MMS			
HBO of universitair propedeuse / HBO of universitair bachelor/ kandidaats	37,8%	36,0%	1,8%
HBO of universitair master/doctoraal/postdoctoraal			
	99,9%	99,0%	

Colofon

De Monitor Identiteit wordt uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Auteurs:

Guido Brummelkamp en Ruud Hoevenagel

Maart 2026

Grafisch ontwerp: [Streeff.nl](https://streeff.nl)

Iconen gebaseerd op NounProject
Lieuchien/ Tulpahn/Lakenbrink/Vectors Point/Millennials/Lil Squid

Brummelkamp
beleidsonderzoek

